

AKTIVITETER

for å etablere PLF og
legge til rette for
undersøkelse og
refleksjon

UNDERSØKELSE OG REFLEKSJON DIMENSJON

Å introdusere undersøkelse og refleksjon som forutsetninger for
å ta informerte beslutninger i et PLF

LeaFaP

Leading and Facilitating Professional Learning Communities
in Schools towards an Inquiry-based and Reflective Practice
KA220-SCH - Cooperation partnerships in school education

Undersøkelse og Refleksjon dimensjon

1. Fokus for aktiviteten	Introdusere undersøkelse og refleksjon i et PLF
2. Varighet	Cirka 120 minutter.
3. Tidligere erfaring med PLF-en (Lærende kollegafellesskap)	Midtfaser av et PLF (PLF medlemmer har identifisert temaet og har delt og reflektert på enigheter om praksiser)
4. Mål for aktiviteten	- Assistere til gruppens refleksjon på deres tidligere aktiviteter rettet mot å finne skoleutfordringer som trenger å bli løst eller forbedret på - Å hjelpe gruppen med å innse behovet for en utforskning av den pedagogiske konteksten for å forstå årsakene til dette problemet, samt de tilhørende målene og innholdet i deres handlinger. - Å introdusere ulike forskningsverktøy og deres mulige bruk for å støtte utforskningsprosessen.
5. Beskrivelse av aktiviteten	Introduksjon: Fasilitatoren (F) ønsker gruppen velkommen og oppsummerer resultatene fra forrige møte. F forklarer målene for dette møtet, slik de er beskrevet ovenfor. Fase 1: F introduserer verktøy 1 og ber deltakerne i PLF fylle det ut individuelt ved å skrive korte setninger og stikkord, heller enn lange tekster. Verktøy 1 hjelper deltakerne med å beskrive sine tidligere praksiser når de ble konfrontert med et problem som måtte løses eller forbedres, hvordan de dokumenterte sin forståelse av problemet, hvordan de bestemte mål og innhold for sine handlinger, samt hvordan de evaluerte effekten av de valgte tiltakene. Hvis gruppen er liten (5-8 medlemmer), kan F be medlemmene dele sine svar med gruppen og bruke en tavle eller en presentasjon for å notere svarene. Hvis gruppen er større (10+ medlemmer), ber F medlemmene utveksle sine svar i verktøy 1 med en annen deltaker og deretter diskutere likheter og forskjeller i svarene. I begge tilfeller fremmer F refleksjon ved å stille oppfølgingsspørsmål som: - Fant du noe som var likt eller ulikt i hvordan andre svarte på disse spørsmålene? - Hva var det? - Hva fikk disse forskjellene deg til å tenke på eller eventuelt revurdere? - Ser vi noen dominerende praksiser i hvordan vi tar beslutninger? Fase 2: F presenterer et eksempel på behovet for og måter å bruke undersøkelse for å ta informerte beslutninger i PLF. Fokuset ligger på hvordan resultatene av undersøkelsen kan føre til andre beslutninger enn de som tas uten slik innsikt. Verktøy 2 gir et slikt illustrerende eksempel og ber medlemmene danne små grupper. Gruppene bruker informasjonen fra undersøkelsen til å tenke gjennom mål og handlingsplan, ved hjelp av veiledende refleksjonsspørsmål. Gruppene kan også sammenligne beslutninger tatt med og uten bruk av undersøkelse. Til slutt diskuterer PLF-medlemmene sine refleksjoner basert på verktøy 2, med spørsmål som: - Hvilken ny forståelse fikk du gjennom dette eksempelet som kunne ha påvirket dine beslutninger? - Hva ville du endret i dine tidligere praksiser basert på denne nye innsikten? Fase 3: F introduserer verktøy 3 for å skape rom for refleksjon og en kritisk tilnærming til tidligere praksiser, spesielt med tanke på hvilke typer dokumentasjon som ble brukt - eller ikke brukt. F ber hvert medlem dele sine refleksjoner med gruppen og fokuserer på deres evne til å stille spørsmål ved egne tidligere praksiser og identifisere alternative tilnærminger de kunne ha brukt. Fase 4: F ber medlemmene oppsummere eventuelle bekreftelser eller endringer i sine tidligere oppfatninger og praksiser som en del av dokumentasjonsprosessen for PLF-ens utvikling, og dele dette med gruppen. Eksempler på spørsmål: - Bekreftet eller validerte du noen av dine tidligere oppfatninger og praksiser når det gjelder valg, mål, handling og evaluering av det aktuelle problemet? Hva var det? - Hva hjalp deg med å bekrefte disse oppfatningene?

	- Er du overbevist om behovet for å bruke undersøkelse i beslutningsprosesser etter dette møtet? Hvorfor / hvorfor ikke? Avslutning: F oppsummerer kunnskapen og forståelsen som er oppnådd gjennom aktiviteten (hvordan undersøkelse kan føre til en revidert forståelse av problemet som opptar gruppen, og dermed påvirke beslutninger om mål, innhold og evaluering av handlingsplanen). PLF-medlemmene bestemmer tid og sted for neste møte som passer for alle.
6. PLF-dimensjoner som adresseres	Undersøkelse og refleksjon
7. Læringsutbytte for deltakerne	Kunnskap: - Teoretisk rammeverk for undersøkelsesbasert læring - Typer gyldige data (åpne spørreskjemaer, kollegaobservasjon, osv.) Ferdigheter: - Introdusere undersøkelse som en nødvendig prosess for profesjonell læring - Gi eksempler for å vise hvordan undersøkelse kan informere praksis Holdninger: - Forpliktelse til evidensbasert praksis
8. Type aktivitet	Individuell, i par/små grupper, hele gruppeaktiviteter
9. Materialer og verktøy	Verktøy 1: Utforskning av tidligere praksiser for beslutningstaking Verktøy 2: Behovet for og rollen til undersøkelse i å ta informerte beslutninger: et eksempel Verktøy 3: Refleksjonsverktøy om tidligere praksiser <i>Formuleringen av spørsmålene i verktøy 1 og 3 varierer for gruppen av rektorer og gruppen av lærerutdannede i tjeneste eller veiledere utenfor skolen.</i>
10. Rom og forberedelser	Rommet vil bli arrangert i en Π-form (hesteskoform) som gjør det mulig for både hele gruppen og mindre grupper å arbeide effektivt. Kopier opp verktøy 1, 2 og 3 til alle deltakerne. Ha en tavle eller en datamaskin koblet til en prosjektor tilgjengelig for å notere gruppens svar. Verktøy 2 kan også velges å presenteres som en PowerPoint-presentasjon, og det er da tilstrekkelig å kopiere kun spørsmålene fra presentasjonen slik at deltakerne kan notere sine svar.
11. Inkluderingsdimensjoner	Mangfold i et profesjonelt læringsfellesskap (PLF): Fasilitatoren (F) må sørge for at mangfold i tro og praksis blir akseptert og møtt med respekt av alle deltakerne. Samtidig hjelper F deltakerne med å dele sine perspektiver i par / små grupper og i hele gruppen, og legger dermed til rette for dialog. F hjelper også med å oppsummere felles forståelse som er oppnådd gjennom refleksjon og diskusjon, samt identifisere temaer for videre utforskning i gruppen.
12. Fremming av demokratiske verdier og praksiser	Deltakerne vil ha en aktiv rolle i å skape forståelser sammen. Tiden vil fordeles slik at deltakerne får mulighet til å uttrykke sine bekymringer, forslag og ideer for å nå målene med aktiviteten. Fasilitatoren (F) er oppmerksom på å unngå kritikk av meninger som deles, og velger åpne og avklarende spørsmål for å oppmuntre til dialog.
13. Tilpasning til digitalt PLF	Verktøy kan bli delt i online word dokumenter i digitale møter. Grupperom kan bli brukt for gruppearbeid.
14. Referanser og foreslåtte kilder	
15. Vedlegg	Ja

Vedlegg: Verktøy man bruker i aktiviteten

Siden verktøy kan bli brukt med to forskjellige grupper (Spørsmålene i verktøy 1 og 2 er endre for å tilpasses rollene til deltakergruppene, både rektorer og lærerutdannere i tjeneste)

VERKTØY FOR REKTORER

Verktøy 1: Utforsking av tidligere praksiser for beslutningstaking

Basert på hvordan du har arbeidet ved din skole for å løse eller forbedre en situasjon som har bekymret deg, vennligst svar på følgende spørsmål.

Dersom noen av spørsmålene ikke er relevante i ditt tilfelle, kan du la dem stå ubesvart (blanke).

Tema for bekymring:

.....

Hvorfor valgte du dette temaet som bekymring?	
Hvilken informasjon hadde du for å identifisere hva som måtte bli forbedres eller endres? (Hvordan bestemte du målene for handlingene dine?)	
Hvem fikk du informasjonen fra?	
Hvordan mottok du denne informasjonen?	
På hvilket grunnlag/hvordan valgte du handlingsplanen for å løse eller forbedre dette problemet?	
Hvordan ble du klar over resultatene av handlingsplanen du gjennomførte?	
Samlet du inn spesifikk informasjon for å evaluere resultatene av handlingsplanen din?	
Samlet du inn informasjonen for å evaluere resultatene av handlingsplanen din?	
Hva bestod denne informasjonen av, og hvordan samlet du den inn?	

Verktøy 2: Behovet for og rollen til undersøkelse i å ta informerte beslutninger - et eksempel

Dette verktøyet beskriver to ulike måter å håndtere det samme problemet på skolenivå (1. og 2. tilfelle), nemlig «**relasjoner mellom lærere og elever**».

Vennligst sammenlign de to tilnærmingene og svar på spørsmålene med utgangspunkt i resultatene fra undersøkelsen i det andre tilfellet.

1. TILFELLE - BESLUTNINGSTAKING UTEN UNDERSØKELSE

1. HVA ER PROBLEMET?

Lærere har observert at elever ofte ikke følger med i timen, lager støy eller forstyrrer undervisningen. Dette fører til at lærerne må irettesette dem og føler seg stresset under undervisningen. Resultatet er konflikter med elevene, som igjen skaper et negativt klassemiljø og dårlige relasjoner mellom lærere og elever.

2. HVA ER MÅLENE?

- Klargjøre regler som alle må følge for å unngå irettesettelser og konflikter.
- Innføre strengere tiltak eller konsekvenser ved vedvarende dårlig oppførsel.
- Gjøre foreldrene oppmerksomme på problemet og be om deres støtte.

3. HVA ER HANDLINGSPLANEN?

- Lærerne lager et ark med reglene, presenterer det for elevene og ber dem signere for å vise at de forstår og godtar reglene. Arket henges også opp i klasserommet.
- Lærerne informerer elevene om hvilke konsekvenser som gjelder etter andre gangs irettesettelse.
- Lærerne sender et brev til foreldrene for å informere om problemet og tiltakene, og ber dem snakke med barna sine om oppførselen i timen.

4. HVORDAN EVALUERES HANDLINGSPLANEN?

- Personalet diskuterer om elevenes oppmerksomhet og oppførsel har blitt bedre, basert på observasjoner i klasserommet.

2. TILFELLE - BESLUTNINGSTAKING BASERT PÅ UNDERSØKELSE AV DEN PEDAGOGISKE KONTEKSTEN

1. HVA ER PROBLEMET?

Lærerne observerer samme utfordringer som i første tilfelle, men bestemmer seg for å undersøke situasjonen nærmere. De velger å:

A) Forklare for elevene at deres meninger og forslag er viktige for å finne en felles løsning.

De ber elevene svare anonymt - skriftlig eller digitalt - på:

- Hva de liker og ikke liker ved undervisningen eller skolen generelt, og hva de ønsker å endre.
- Hvordan de føler det når det er støy eller forstyrrelser, og hva de foreslår for å håndtere dette. (*Åpent spørreskjema*)

B) Hjelpe hverandre med å forstå situasjonen bedre gjennom kollegaobservasjon.

Lærerne besøker hverandres klasserom og observerer når og hvorfor elevene mister oppmerksomheten. Etterpå møtes de og deler refleksjoner.

Resultater fra undersøkelse A:

Elevene føler at lærerne kun fokuserer på fagstoffet og ikke tar hensyn til elevenes følelser eller læringsvansker. Noen elever sier at undervisningen er for vanskelig, og at de har blitt kritisert når de har bedt om forklaring.

Resultater fra undersøkelse B:

Lærerne gir ikke nok ventetid før de forventer svar, og velger ofte de raskeste elevene. De gir kun positiv tilbakemelding på riktige svar. Etter ti minutter mister mange elever engasjementet. Gruppearbeid brukes sjelden.

1. HVA ER DEN NYE INFORMASJONEN?

Basert på resultatene fra undersøkelsen - hvilke faktorer tok lærerne ikke hensyn til i det første tilfellet, som påvirker relasjonen til elevene?

2. HVORDAN VIL MÅLENE FORMES AV DENNE INFORMASJONEN?

Hvilke mål ville du valgt basert på resultatene fra undersøkelsen?
Hvordan skiller de seg fra målene i første tilfelle, og hvorfor?

3. HVA VIL HANDLINGSPLANEN VÆRE?

Hvordan forventes handlingsplanen å være annerledes enn i første tilfelle?

4. HVORDAN EVALUERES HANDLINGSPLANEN?

Lærerne bestemmer seg for å gjenta de åpne spørreskjemaene og kollegaobservasjonene, og sammenligne resultatene med de opprinnelige.

De deler også resultatene med elevene og ber dem bekrefte forståelsen eller komme med nye forslag for å forbedre skoleopplevelsen.

Verktøy 3: Refleksjonsverktøy om tidligere praksiser

Basert på hvordan du svarte på spørsmålene i Verktøy 1, og etter at vi har arbeidet med Verktøy 2:

Hvor trygg er du på dine tidligere begrunnelsesprosesser?

Hvilke grunner støtter graden av trygghet du føler?

Tror du at du burde ha gjort noe annerledes?

Hvor selvsikker er du om dine tidligere avgjørelser og hvorfor?	Tidligere praksiser knyttet til:	Jeg burde ha gjort/kunne ha gjort annerledes...
	Din beslutning om å arbeide med det spesifikke temaet for bekymring?	
	Målene du satte for å endre eller forbedre situasjonen?	
	Hvor hensiktsmessig handlingsplanen din var for å endre eller forbedre situasjonen	
	Måtene du evaluerte resultatene av handlingsplanen din på	

Verktøy 1: Utforsking av skolars praksis for beslutningstaking

Basert på din kommunikasjon og samarbeid med skolene du støtter, før opp de dominerende praksisene ved skolene i den andre kolonnen i tabellen nedenfor.

I den tredje kolonnen kan du skrive om det er noe ved disse praksisene som bekymrer deg, eller noe du prøver å anbefale annerledes i skolene.

	FREMTREDENDE PRAKSISER	REFLEKSJON ELLER FORSLAG AV ALTERNATIVE STRATEGIER
1. Hvordan velges temaene som skolene er opptatt av? Hvilken prosedyre følges?		
2. Finnes det spesifikke mål for at skolene skal endre eller forbedre disse temaene? Hvis ja, hvordan og av hvem blir målene for skolens tiltak fastsatt?		
3. På hvilket grunnlag/på hvilke måter organiseres handlingsplanen for å løse eller forbedre dette problemet? Hvordan og av hvem bestemmes tiltakene som skal gjennomføres?		
4. Blir resultatene av handlingsplanen evaluert? Hvis ja, av hvem og på hvilke måter?		

Verktøy 2: Behovet for og rollen til undersøkelse i å ta informerte beslutninger - et eksempel

Dette verktøyet beskriver to ulike måter å håndtere det samme problemet på skolenivå (1. og 2. tilfelle), nemlig «relasjoner mellom lærere og elever».

Vennligst sammenlign de to ulike handlingsmåtene og svar på spørsmålene med utgangspunkt i resultatene fra undersøkelsen i det andre tilfellet.

1. TILFELLE - BESLUTNINGSTAKING UTEN UNDERSØKELSE

1. HVA ER PROBLEMET?

Lærere har observert at elever ofte ikke følger med i timen, lager støy eller oppfører seg dårlig i klasserommet. Dette fører til at lærerne må irettesette dem og føler seg stresset under undervisningen. Resultatet er konflikter med elevene, som igjen fører til et negativt klassemiljø og dårlige relasjoner mellom lærere og elever.

2. HVA ER MÅLENE?

- Å tydeliggjøre reglene som alle må følge for å unngå irettesettelser og konflikter.
- Å innføre strengere tiltak eller konsekvenser ved vedvarende dårlig oppførsel.
- Å gjøre foreldrene oppmerksomme på problemet og be om deres støtte.

3. HVA ER HANDLINGSPLANEN?

- Lærerne lager et ark med reglene, presenterer det for elevene og ber dem signere for å vise at de forstår og godtar reglene. Arket henges også opp i klasserommet.
- Lærerne informerer elevene om hvilke konsekvenser som gjelder etter andre gangs irettesettelse.
- Lærerne sender et brev til foreldrene for å informere om problemet og tiltakene, og ber dem snakke med barna sine om oppførselen i timen.

4. HVORDAN EVALUERES HANDLINGSPLANEN?

- Personalet diskuterer om elevenes oppmerksomhet og oppførsel har blitt bedre, basert på observasjoner i klasserommet.

2. TILFELLE - BESLUTNINGSTAKING BASERT PÅ UNDERSØKELSE AV DEN PEDAGOGISKE KONTEKSTEN

1. HVA ER PROBLEMET?

Lærerne observerer de samme utfordringene, men bestemmer seg for å undersøke situasjonen nærmere. De velger å:

A) Forklare for elevene at deres meninger og forslag er avgjørende for å finne en felles løsning.

De ber elevene gi anonyme svar - skriftlig eller digitalt - på:

- Hva de liker og ikke liker ved undervisningen eller skolen generelt, og hva de ønsker å endre.
- Hvordan de føler det når det er støy eller forstyrrelser, og hva de foreslår for å håndtere dette. (*Åpent spørreskjema*)

B) Hjelp hverandre med å forstå situasjonen bedre gjennom kollegaobservasjon.

Lærerne besøker hverandres klasserom og observerer når og hvorfor elevene mister oppmerksomheten. Etterpå møtes de og deler refleksjoner.

Indikative resultater fra undersøkelse A:

Elevene føler at lærerne kun fokuserer på fagstoffet og ikke tar hensyn til elevenes følelser eller læringsvansker. Noen elever sier at undervisningen er for vanskelig, og at de har blitt kritisert når de har bedt om forklaring.

Indikative resultater fra undersøkelse B:

Lærerne gir ikke nok ventetid før de forventer svar, og velger ofte de raskeste elevene. De gir kun positiv tilbakemelding på riktige svar. Etter ti minutter mister mange elever engasjementet. Gruppearbeid brukes sjelden.

2. HVA ER DEN NYE INFORMASJONEN?

Basert på resultatene fra undersøkelsen - hvilke faktorer tok lærerne ikke hensyn til i det første tilfellet, som påvirker relasjonen til elevene?

6. HVORDAN VIL MÅLENE FORMES AV DENNE INFORMASJONEN?

Hvilke mål ville du valgt basert på resultatene fra undersøkelsen?

Hvordan skiller de seg fra målene i første tilfelle, og hvorfor?

7. HVA VIL HANDLINGSPLANEN VÆRE?

Hvordan forventes handlingsplanen å være annerledes enn i første tilfelle?

8. HVORDAN EVALUERES HANDLINGSPLANEN?

Lærerne bestemmer seg for å gjenta de åpne spørreskjemaene og kollegaobservasjonene, og sammenligne resultatene med de opprinnelige.

De deler også resultatene med elevene og ber dem bekrefte forståelsen eller komme med nye forslag for å forbedre skoleopplevelsen.

Verktøy 3. Refleksjonsverktøy om tidligere praksis

Basert på hvordan du svarte på spørsmålene i verktøy 1, hvor trygg er du nå på tidligere beslutningspraksis i skolene du støtter, eller på dine egne oppfatninger av disse praksisene? Hvilke grunner støtter eller svekker din følelse av trygghet? Mener du at noe bør gjøres annerledes når det gjelder skolene og/eller din egen praksis for å støtte dem i beslutningsprosessen?

Hvor selvsikker er du på tidligere beslutningspraksis i skolene, og hvorfor?	PRAKSISER	Hva bør gjøres annerledes i forhold til eksisterende skolepraksis?	Hva bør gjøres annerledes i måten du støtter skolene på i forhold til disse praksisene?
	1. Valg av problemstillinger fra skolene		
	2. Valg av mål og identifisering av hva som må endres av skolene		
	3. Hvor hensiktsmessig skolens handlingsplan er for å endre eller forbedre situasjonen		
	4. Hvordan evaluere resultatene av handlingsplanen din		

Leafap

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

Co-funded by
the European Union

Erasmus+

Enriching lives, opening minds.

Finansiert av Den europeiske union. De meninger og synspunkter som uttrykkes, er utelukkende forfatterens ansvar og gjenspeiler ikke nødvendigvis Den europeiske unions eller Det europeiske gjennomføringsorganet for utdanning og kultur (EACEA) sine synspunkter. Verken Den europeiske union eller EACEA kan holdes ansvarlige for dem.

